

**ประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและ
การท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ**
**Effectiveness in Implementing Policies According to the Economic
Development and Tourism Strategy of Nam Suem Sub-district, Mueang
District, Uthai Thani Province**

เกษมสุข พุ่มมณี¹
ศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี²

บทคัดย่อ

การวิจัยประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผล และเพื่อศึกษาปัจจัยภายในชุมชนและปัจจัยภายนอกชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีรูปแบบการวิจัยในเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรที่ใช้คือประชาชนในตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากวิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51 เป็นเพศหญิง รongลงมา และสุดท้ายเป็นเพศที่สาม ช่วงอายุที่มากที่สุดคือ 41 – 50 ปี มีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท อาศัยในแหล่งชุมชนท่าทองมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องของปัจจัยภายในชุมชนว่าด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชนมีความสำคัญต่อการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวมาปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านผู้นำชุมชน และด้านกระบวนการจัดการชุมชน สำหรับปัจจัยภายนอกชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าด้านความสนใจจากนักท่องเที่ยวมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือด้านนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา

ในส่วนของความสำเร็จในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีมาปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในด้านการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในชุมชนกับความสำเร็จในการนำนโยบายมาปฏิบัติ พบว่า ตัวแปรผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับนโยบายทั้ง 5 ด้านมากที่สุด ตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญรองลงมา ตามด้วยตัวแปรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวแปรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชน และตัวแปรกระบวนการจัดการชุมชน ในส่วนของปัจจัยภายนอกชุมชน พบว่า ตัวแปรการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับนโยบายทั้ง 5 ด้านมากที่สุด ตัวแปรความสนใจจากนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญรองลงมา ตามด้วยตัวแปรนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจตามลำดับ

จากงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในเรื่องของการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในชุมชน เพื่อให้สามารถพัฒนาความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชนในอนาคตได้ด้วยการสร้างการรับรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาและการเสริมสร้างคุณลักษณะเฉพาะตัวให้เหมาะสมและโดดเด่น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีการผันแปรไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดเวลา การที่ชุมชนมีบุคลากรที่เปี่ยมไปด้วยคุณภาพจะทำให้เกิดความสำเร็จในกระบวนการจัดการชุมชน ตลอดจนกระบวนการอื่น ๆ อันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของชุมชนด้วย

คำสำคัญ: นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว, ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมาปฏิบัติ, การนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการพัฒนาชุมชน

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายประเทศหนึ่งซึ่งได้รับความนิยมจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นไปในเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมเนื่องจากประเทศไทยมีภูมิประเทศที่ดี มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีศิลปวัฒนธรรมที่มีความสวยงาม [1] ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกไปแล้ว เป็นที่ยอมรับกันว่าเกือบทุกประเทศในโลกนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายมาเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในระดับที่ 1-3 ของ 10 อันดับแรกในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศนั้น ๆ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการท่องเที่ยวกลายเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญที่สุด

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนการพัฒนา เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ประชาชนขาดความสนใจ หรือขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง รัฐบาลจึงมีแนวนโยบายที่จะปรับปรุงรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งเทศบาลตำบลก็เป็นหน่วยการปกครองหนึ่ง ที่ถูกนำมาพิจารณาปรับปรุงโดยมุ่งหวังว่าต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมยังมีอุปสรรคอยู่มาก ดังนั้นจึงต้องหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น

ตำบลน้ำซึม เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยพื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตร ทิศเหนือมีลำห้วยหรือคลองไหลผ่าน ทิศใต้มีลำคลองยางหรือบึงทับแต่ ทอดยาวเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างตำบลน้ำซึมกับตำบลท่าซุง ทิศตะวันออกมีแม่น้ำสะแกกรังไหลผ่านเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างตำบลน้ำซึม หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 กับตำบลสะแกกรังและตำบลท่าซุง ในด้านสังคมนั้นประชาชนในตำบลน้ำซึมอาศัยอยู่ร่วมกันแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พึ่งพาอาศัยกัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากได้รับการบริการขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ทั้งด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุขไปโรค และนอกเหนือไปกว่านั้นประชาชนในตำบลก็ยังปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทำให้มีชีวิตที่ดีในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้ยังเป็นตำบลหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวทาง

ธรรมชาติ เช่น วัดจันทาราม วัดสังกัสรัตนคีรี เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำซึมได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวนั้นสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และยังเป็น การแสดงเอกลักษณ์ที่งดงามด้วย

ผู้วิจัยในฐานะประชาชนของท้องถิ่นและเป็นญาติสนิทของนายนิวัฒน์ พุ่มมณี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำซึม จึงมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นอย่างมาก เพราะความงดงามของเอกลักษณ์ท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ประชาชนในชุมชนมีความภาคภูมิใจและหวงแหน รวมถึงเป็นฐานรากของรายได้ที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาในเรื่องประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ จากนั้นจะนำผลการศึกษานำเสนอแก่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำซึมเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของชุมชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายนอกชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ
3. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลในการนำนโยบายมาปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ปรากฏการณ์เป็นจริงที่เกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อเป็นบทเรียนและพัฒนาแนวทางสร้างกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและความสามารถขององค์กร และกลุ่มบุคคลที่นำนโยบายไปปฏิบัติให้สามารถจัดการและประสานกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลสำเร็จของนโยบาย สำหรับปัจจัยที่กำหนดประสิทธิผลหรือความล้มเหลวของการนำนโยบาย สาธารณะไปปฏิบัติที่สำคัญ ๆ มี 6 ประการ คือ ปัจจัยคั่นข้อความ

นโยบาย ด้านการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ และกลุ่มหลากหลายในสังคม ปัจจัยด้านความสามารถและศักยภาพขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านจิตสำนึกของผู้ปฏิบัติ ปัจจัยด้านผู้นำคนสำคัญ และปัจจัยด้านการกำกับตรวจสอบการประเมินผล และการให้แรงเสริมผู้ปฏิบัติ [2] สำหรับกลยุทธ์ในการนำนโยบายไปปฏิบัติก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาเป็นอย่างมาก เป้าหมายของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติประการหนึ่งคือการมุ่งแสวงหาข้อมูลให้ฝ่ายบริหารหรือหน่วยงานของรัฐได้นำไปใช้ในการวินิจฉัยตัดสินใจ และสั่งการในกระบวนการบริหารนโยบาย การแสวงหาแนวทางการศึกษาในประเด็นนี้ ก็เพียงเพื่อจะสร้างกลยุทธ์การนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ หากนโยบายความพร้อมของปัจจัยที่จะทำให้นโยบายไปสู่การปฏิบัติดี แต่ขาดกลยุทธ์หรือวิธีการที่จะแปลงข้อความในนโยบายให้มีความชัดเจน ตรงประเด็น และตรงกับสภาพปัญหา นโยบายที่ดีก็จะไร้ค่า

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

งานวิจัยนี้ได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า มี 5 ปัจจัยที่มีสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ที่ทำการวิจัย ประกอบไปด้วย 2 ประเด็นใหญ่ ดังนี้

1) ปัจจัยภายในชุมชน ได้แก่ (1) ผู้นำชุมชน เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่องานพัฒนาชุมชน กล่าวคือมีอำนาจหรืออิทธิพล สามารถชักจูงประชาชนในชุมชนให้ร่วมกันคิดพิจารณาปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชนในทางที่ดีขึ้น (2) การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน มีจุดมุ่งหมายหลักคือเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า (3) กระบวนการจัดการชุมชนตามแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำซึม พ.ศ.2561 - 2565 เป็นการปฏิบัติงานเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น (4) ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชนอันเกิดจากสั่งสมองค์ความรู้ แล้วนำมาแก้ไขปัญหและเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของตนเอง และ (5) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยประโยชน์ในการดำรงชีวิตของชุมชน

2) ปัจจัยภายนอกชุมชน ได้แก่ (1) การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในประเด็นของงบประมาณ องค์ความรู้ การสนับสนุน ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และรวมไปถึงการสนับสนุนจากภาคเอกชนที่เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน (2) ความสนใจจากนักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนาหรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่าง ๆ และสภาพภูมิทัศน์ตามธรรมชาติ ตลอดจนธรรมชาติที่แปลกตาต่อการเดินทางและทำทนาย และ (3) นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ เนื่องจากชุมชนมีขีดความสามารถในการดำเนินการโครงการไม่เท่าเทียมกัน จึงต้องอาศัยนโยบายที่

เหมาะสมเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการทางเศรษฐกิจและต้องการการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามกระบวนการมีความสมบูรณ์

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประชาชนในตำบลบนพื้นฐานแนวคิดการรักษารากเหง้าทางเศรษฐกิจ ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของตำบลในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์กับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมโลกสมัยใหม่ การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และสร้างคุณค่าในอนาคตด้วยการเพิ่มศักยภาพของทุกอาชีพภายในตำบล พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด สามารถสร้างฐานรายได้ ขยายโอกาสทางการค้าและการเกษตร เพื่อความกินดีอยู่ดี ลดความเหลื่อมล้ำของคนในแต่ละอาชีพ โดยเฉพาะการเกษตร ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิต การผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ในด้านการท่องเที่ยว นั้น มีเป้าหมายในการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวโดยการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ ประกอบด้วยท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นการพัฒนารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้เพียงพอที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนารายได้ของประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจร่วมกัน

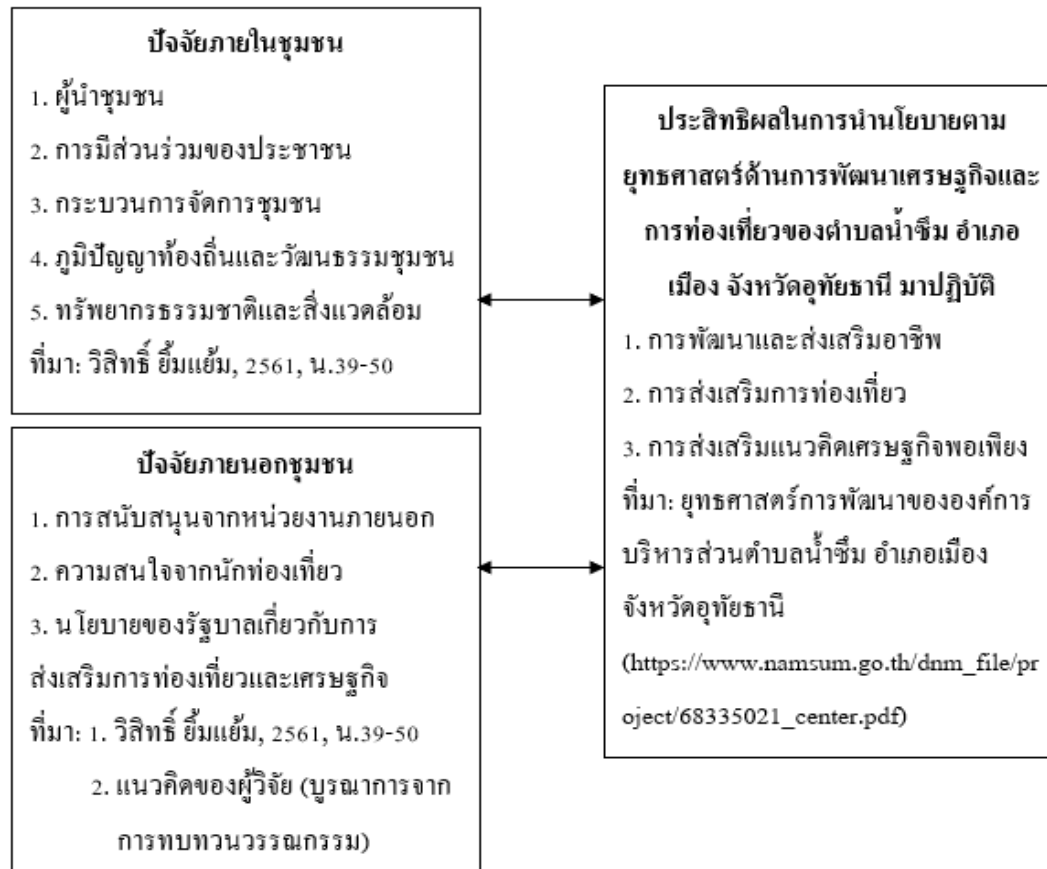
4. บริบททั่วไปของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตร ชาวตำบลน้ำซึมทั่วไปได้รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมโบราณของตนไว้หลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเพณีที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาซึ่งตนเลื่อมใสและศรัทธา โดยได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมา ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีตักบาตรเทโว เป็นต้น ประชาชนในพื้นที่ตำบลน้ำซึมอาศัยอยู่ร่วมกันแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากได้รับการบริการขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ทั้งด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุขโรค และนอกเหนือไปกว่านั้น ประชาชนในตำบลก็ยังปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุก ๆ ด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยในเชิงสำรวจ (Survey Method) ในการเก็บข้อมูลจะเก็บจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 6,972 คน โดยแยกตามชุมชนที่อาศัย 7 ชุมชน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 6,972 คน จำนวน 400 คน ทำการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ได้จากใช้วิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 400 ตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการเก็บจากภาคสนาม (Field Work) และการส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ในกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นและวัยทำงาน ส่วนผู้สูงอายุหรือผู้ที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามด้วยวิธีทางออนไลน์ รวมถึงผู้ที่ไม่อ่านเขียนไม่ได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการอ่านข้อความตามแบบสอบถามแล้วเขียนแทนให้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับมา 400 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 6,972 คน

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้แล้วเป็นข้อมูลในอดีต ได้แก่ เอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการสืบค้นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

4. วิธีการทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานในการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบค่าที่ t-test ค่าเอฟ F-Test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการศึกษาวิจัย

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 51) เป็นเพศหญิงรองลงมา และสุดท้ายเป็นเพศที่สาม ในด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุที่มากที่สุดคือ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 26.5) รองลงมาคือ 21 – 30 ปี, 31 – 40 ปี, 51 – 60 ปี, มากกว่า 60 ปี และน้อยกว่า 20 ปีตามลำดับ ในด้านอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด (ร้อยละ 34.3) รองลงมาคือ ค้าขาย, บุคลากรภาคเอกชน, บุคลากรภาครัฐ, นักเรียน/นักศึกษา และธุรกิจส่วนตัวตามลำดับ ในด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดคือ น้อยกว่า 10,000

บาท (ร้อยละ 18.5) รองลงมาคือ 13,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 18,000 บาท, 18,001 – 20,000 บาท, 10,000 – 13,000 บาท, 20,001 – 30,000 บาท, 30,001 – 50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาทตามลำดับ ในด้านแหล่งชุมชนที่อาศัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยในแหล่งชุมชนท่าทองมากที่สุด (ร้อยละ 34.5) รองลงมาคือวัดยาง, ภูมิธรรม, เนินม่วง, หุ้งไ้หุ, เกาะลูกมอญ และพื้นที่ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในชุมชน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในชุมชน

ปัจจัยภายในชุมชน	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านผู้นำชุมชน	3.19	0.72	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	3.22	0.74	มาก
ด้านกระบวนการจัดการชุมชน	3.12	0.80	มาก
ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชน	3.26	0.70	มากที่สุด
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.23	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม	3.20	0.73	มาก

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในชุมชน ภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.2) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า มากที่สุดคือด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.26) รองลงมาได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน, ด้านผู้นำชุมชน สุดท้ายคือด้านกระบวนการจัดการชุมชน

3. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกชุมชน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกชุมชน

ปัจจัยภายนอกชุมชน	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	2.97	0.70	มาก
ด้านความสนใจจากนักท่องเที่ยว	3.04	0.71	มาก
ด้านนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ	3.01	0.67	มาก
เฉลี่ยรวม	3.00	0.69	มาก

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกชุมชน ภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.00) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่ามากที่สุดคือด้านความสนใจจากนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.04) รองลงมาคือด้านนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ สุดท้ายคือด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

4. การวิเคราะห์ประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ

นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.03	0.66	มาก
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ	3.10	0.72	มาก
ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.04	0.69	มาก
ด้านการส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	3.13	0.64	มาก
ด้านการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.17	0.68	มาก
เฉลี่ยรวม	3.09	0.67	มาก

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ ภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.09) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปน้อย พบว่า มากที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.17) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง, ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ, ด้าน การส่งเสริมการท่องเที่ยว สุดท้ายคือด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

5. การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยภายในชุมชนส่งผลต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายตาม ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ไปปฏิบัติ

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

Pearson Correlation		R	Sig. (2- tailed)	แปลผล
ปัจจัยภายใน ชุมชน	ผู้นำชุมชน	0.727**	0.000	สัมพันธ์
	การมีส่วนร่วมของประชาชน	0.593**	0.000	สัมพันธ์
	กระบวนการจัดการชุมชน	0.474**	0.000	สัมพันธ์
	ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชน	0.496**	0.000	สัมพันธ์
	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.537**	0.000	สัมพันธ์

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยภายในชุมชนกับ ประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบล น้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ นโยบายทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามทีละคู่ พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมี นัยสำคัญที่ 0.01 ตัวแปรผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับนโยบายทั้ง 5 ด้านมากที่สุด (ค่า ความสัมพันธ์ = 0.727) ตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ รองลงมา ตามด้วยตัวแปรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ตัวแปรภูมิปัญญาท้องถิ่นและ วัฒนธรรมชุมชน และตัวแปรกระบวนการจัดการชุมชนตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายนอกชุมชนส่งผลต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ไปปฏิบัติ

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

Pearson Correlation		R	Sig. (2-tailed)	แปลผล
ปัจจัย ภายนอก ชุมชน	การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	0.473**	0.000	สัมพันธ์
	ความสนใจจากนักท่องเที่ยว	0.540**	0.000	สัมพันธ์
	นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการ	0.359**	0.000	สัมพันธ์
	ส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ			

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยภายนอกชุมชนกับประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามทีละคู่ พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ตัวแปรความสนใจจากนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับนโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากที่สุด (ค่าความสัมพันธ์ = 0.540) ตัวแปรการการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญรองลงมา และตัวแปรนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจตามลำดับ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. อภิปรายผล

การวิจัยประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีไปปฏิบัติ อภิปรายผลได้ว่า ปัจจัยภายในชุมชนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มาปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ตัวแปรผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์ในทางบวกมากที่สุด ตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญรองลงมา ตามด้วยตัวแปรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ตัวแปรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชน และตัวแปรกระบวนการจัดการชุมชนตามลำดับ ดังนี้

การนำนโยบายไปปฏิบัติจะสำเร็จหรือล้มเหลวนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นตัวกำหนด ดังที่กล้า ทองขาว (2551) ได้สรุปถึงปัจจัยกำหนดประสิทธิผลหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติที่สำคัญ ๆ มี 6 ประการ คือ ปัจจัยด้านข้อความนโยบาย ด้านการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ และกลุ่มหลากหลายในสังคม ปัจจัยด้านความสามารถและศักยภาพขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านจิตสำนึกของผู้ปฏิบัติ ปัจจัยด้านผู้นำคนสำคัญและปัจจัยด้านการกำกับตรวจสอบ การประเมินผล และการให้แรงเสริมผู้ปฏิบัติ อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายไปปฏิบัติมากที่สุดคือ ผู้นำชุมชน เพราะผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน รวมถึงการประสานกับหน่วยงานอื่นในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดเพื่อผลทางด้านเศรษฐกิจ อันเป็นลักษณะของผู้นำชุมชนที่ดี ซึ่งคำว่าผู้นำชุมชนไม่ว่าจะเป็นกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านหรือบุคคลใดก็ตาม หากมีภาวะของความเป็นผู้นำก็สามารถเป็นศูนย์รวมของประชาชนในหมู่บ้านได้ อีกทั้งหากได้รับความเคารพนับถือ เลื่อมใสจากชาวบ้านมากเพียงไร ย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งกลมเกลียวกัน อันจะนำไปสู่การปกครองและการดำเนินชีวิตตามวิถีแห่งระบอบประชาธิปไตยของพลเมืองต่อไปในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายรูปแบบและหลายลักษณะแตกต่างกันออกไปตามความต้องการของตนเองและลักษณะของชุมชน แต่มีจุดมุ่งหมายหลักเดียวกันคือเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า

ปัจจัยภายในที่สำคัญอีกประการหนึ่งของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี นั้นคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาจากงานวิจัยจะพบว่าประชาชนในท้องถิ่นมีความผูกพันกับธรรมชาติและหวงแหนในท้องถิ่นของตน เพราะธรรมชาติเอื้ออำนวยประโยชน์ในการดำรงชีวิตทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงเป็นรากฐานของวัฒนธรรมต่าง ๆ ด้วย ซึ่งแสดงถึงศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นด้วยความรู้และภูมิปัญญาที่สั่งสมกันมาเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตหรือเรียกได้ว่าเป็นวิถีชีวิต โดยมีการนำทุนทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วยการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชน ซึ่งชุมชนก็ร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นควบคู่ไปกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอันแสดงถึงอัตลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สำหรับปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มาปฏิบัติ อีกอย่างคือ ปัจจัยภายนอกชุมชน ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ความสนใจจาก

นักท่องเที่ยว และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ จากผลการวิจัยจะพบว่า การที่หน่วยงานภายนอกเข้ามาให้การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นการประสานผลประโยชน์และลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเพิ่มผลตอบแทนแก่ชุมชน และยังเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน ส่งผลต่อความสนใจจากนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต วิถีชุมชน วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และยังให้การสนับสนุนผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนด้วยการอุดหนุนสินค้าและบริการของท้องถิ่นด้วย นอกจากนี้แล้ว นักท่องเที่ยวก็จะมาท่องเที่ยวซ้ำอีก และอาจจะไปบอกเล่าแก่ผู้อื่นถึงประสบการณ์การท่องเที่ยวและช่วยประชาสัมพันธ์ชักชวนผู้อื่นให้มาท่องเที่ยวด้วย อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับชุมชนในการนำความรู้และทรัพยากรในพื้นที่มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสร้างรายได้และกระจายสู่ชุมชน ตลอดจนสนับสนุนสินค้าชุมชนในรูปแบบเศรษฐกิจแบ่งปัน ซึ่งส่งผลต่อระดับมหภาคนั้นคือการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศนั่นเอง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัย

1) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

(1) การเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในชุมชน เพื่อให้สามารถพัฒนาความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชนในอนาคตได้ด้วยการสร้างการรับรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาและการเสริมสร้างคุณลักษณะเฉพาะตัวให้เหมาะสมและโดดเด่น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีการผันแปรไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดเวลา การที่ชุมชนมีบุคลากรที่เปี่ยมไปด้วยคุณภาพจะทำให้เกิดประสิทธิผลในกระบวนการจัดการชุมชน ตลอดจนกระบวนการอื่น ๆ อันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของชุมชนด้วย

(2) ผู้นำชุมชนจะต้องมุ่งมั่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานอื่นในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดเพื่อผลทางด้านเศรษฐกิจ โดยให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รับทราบข้อมูลแลกเปลี่ยนข่าวสาร ปกป้องหารือหรือร่วมประชุมในประเด็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

(3) ประชาชนที่มีส่วนได้เสียในประเด็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของชุมชนจะต้องศึกษานโยบายของรัฐบาลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการผลิตสินค้าและบริการของตน หมั่นศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้และทักษะเพื่อต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการของตน และต้องศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยว การเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีความรู้อย่างถ่องแท้ในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน เพื่อถ่ายทอดแก่นักท่องเที่ยวให้

เกิดความสนใจและประทับใจ ยินดีที่จะจ่ายเพื่ออุดหนุนสินค้าและบริการ ตลอดจนมีความตั้งใจว่าจะมาท่องเที่ยวซ้ำและชักชวนผู้อื่นด้วย

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ด้านอื่นไปปฏิบัติด้วย เพื่อความหลากหลายของข้อมูลในการนำผลวิจัยไปใช้ตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังที่ผู้วิจัยต้องการ ซึ่งก็คือผลประโยชน์ต่อชุมชนในทุกด้านนั่นเอง

(2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติของชุมชน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือการขยายขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษาวิจัย เพื่อจะได้ทราบถึงความแตกต่าง และนำมาเปรียบเทียบแก้ไขเป็นแนวทางให้องค์กรท้องถิ่นนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

กนิษฐิกา ศอกกลาง. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ มหบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.

กล้า ทองขาว. (2551). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน หน่วยที่ 6 เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำซึม. (2560). แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561-2565 สืบค้นจาก

<https://www.namsum.go.th/social.php>.